

El Lèxic del ballador (18)

per Ives Gras

18 – EN DRO, HANTER DRO, DANSES EN CERCLE

En dro i *hanter dro* són dues danses bretones. La primera és néta del *branle double*¹ del Renaixement francès. La segona és néta del *branle simple*² de la mateixa època. Tal com altres danses bretones (*laridé, plinn, kost ar c'hoad, gavotte, pilé menu*, etc.) són danses en cercle, obert o tancat. Aquestes danses antigues eren tradicionals en una època on la societat (tradicional) vivia en una certa autarquia. Eren les danses d'una comunitat de persones on tothom sabia tot de tothom. On tota la família dormia dins la mateixa habitació, doncs amb poca intimitat. On no era possible convidar qualsevol noia per ballar, ja que les lleis morals d'aquest temps no ho permetien. Era una època on les famílies s'ajudaven les unes a les altres tant per segar el blat, arrencar les patates o arreglar un teulat destrossat. A la fi del dia de treball, les 6, 10 o 15 persones que havien treballat juntes podien fer un *fest noz*, ballant en cercle al so d'un o dos cantants. El cercle era la forma normal i natural de ballar. Cada individu hi trobava el seu lloc, com dins la vida de cada dia. És a dir veient a tothom i vist de tothom. I tota la força de la dansa es trobava justament aquí : dins aquesta rotllana. A l'igual d'una societat que treia de la seva cohesió la força necessària a la seva supervivència.

Aquestes danses en cercle on tots ens tenim molt a prop els uns dels altres, on els colzes es toquen, on ens veiem tots, tenen un caràcter fort que crea, pel ballador, un estat especial sovint inconscient, el sentiment de pertànyer a tot el grup i una certa sensació de força. Passa el mateix a Occitània amb el *rondèu de Gasconha*³, a Catalunya amb la sardana, i amb molts altres balls de França o d'Europa de l'Est.

En dro i *hanter dro*, tal com totes les altres danses esmentades més amunt, s'han de ballar exclusivament en rotllana, obertes o tancades, encara que una moda recent (i practicada a la Bretanya mateixa) les voldria fer anar en "faràndules". Però no té pas més sentit que una sardana en línia o...una jota de Mallorca en rotllana!

Kenavo!⁴

¹ Veure El Lèxic del ballador n° 11 - AQB n° 115 de gener 2008

² Veure El Lèxic del ballador n° 12 - AQB n° 116 de febrer 2008

³ Veure Els Lèxics del ballador n° 7 i 8 - AQB n° 106 d'abril 2007 i n° 107 de maig 2007

⁴ Veure un *diccionario bretón-esperanto* o un *diccionario bretón-español!!!*